

АСОЦИАЦИЯ НА ПАРКОВЕТЕ В БЪЛГАРИЯ

Адрес: 1000 София, ул. Хан Аспарух 26, apb@parks.bg, <http://www.parks.bg>

ДО МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ИЗХ № 8/7.2.2019г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

Приложено Ви представяме нашето становище по проект на ЗИД на Закона за биологичното разнообразие, съдържащо 61 предложения за усъвършенстване на проекта.

Обръщаме Вашето внимание, че Асоциация на парковете в България счита, че предложеният в законопроекта подход за управление на мрежата Natura 2000 е отдалечаващ и изключващ гражданите, собствениците на имоти, бизнеса и неправителствените организации от процесите на взимане на решение и изпълнение на мерки в защитените зони.

С уважение,

ИНЖ. ТОМА БЕЛЕВ,

Председател на УС на АПБ *

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Асоциация на парковете е изпълнител на проект: „Повишаване на гражданското участие в управлението на Natura 2000 и подобряване на управлението на мрежата от защитени зони“.

Предложения на Асоциация на парковете в България по проект на закон за изменение и допълнение на Закона за биологичното разнообразие, изготвен от Министерство на околната среда и водите и обявен за обществено обсъждане на 8.01.2019 г.

За по-голяма яснота предложенията са направени под всеки параграф на проекта за ЗИД

§ 1. Създава се чл. 2а:

„Чл. 2а. (1) Лицата и организациите, които набират и анализират първични данни за местообитанията и видовете по приложения № 1, 2, 3 и 4, са длъжни да ги предоставят на Министерството на околната среда и водите преди тяхното използване за изготвянето на частни и официални документи.

(2) Изискванията към съдържанието на първичните данни, както и редът и начинът за тяхното предоставяне се определят с наредба на Министерския съвет.“

Предложения:

1. Това е първо използване на термина „първични данни“ в закона, поради което трябва да се даде негово определение в преходни и заключителни разпоредби. До сега в българското право има следните определения за термина:
ИНСТРУКЦИЯ № 5 ОТ 21 ЮЛИ 2009 Г. ЗА ВОДЕНЕ, СЪХРАНЯВАНЕ И ДОСТЪП ДО РЕГИСТЪРА НА РЕГИСТРИТЕ И ДАННИТЕ

§ 1.

6. "Първични данни" са данни за гражданин или организация, събирани или създавани от административен орган по силата на закон за първи път и изменяни или заличавани от него.

НАРЕДБА ЗА ОБЩИТЕ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ИНФОРМАЦИОННИТЕ СИСТЕМИ, РЕГИСТРИТЕ И ЕЛЕКТРОННИТЕ АДМИНИСТРАТИВНИ УСЛУГИ

§ 1.

10. "Първични данни" са данни, които възникват за първи път в информационна система на първичен администратор на данни и които съответният първичен администратор съхранява по силата на закон.

НАРЕДБА № 9 ОТ 1 ДЕКЕМВРИ 2015 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ОЦЕНКА НА ЗДРАВНИТЕ ТЕХНОЛОГИИ

§ 1.

1. "Първични данни" са оригинални данни, получени въз основа на измерванията в рамките на клинично изпитване на лекарствения продукт.

2. Научните данни и базите данни са обект на авторското право и са част от частната собственост. Чл.17, ал. 5 на Конституцията на Република България предвижда възможност за принудително отчуждаване на собствеността в полза на държавата, каквото предлага законопроекта, но „само въз основа на закон при условие, че тези нужди не могат да бъдат задоволени по друг начин и след предварително и равностойно обезщетение.“ Доколкото нуждата от добиването на данни за местообитанията и видовете по приложения № 1, 2, 3 и 4, не може да попадне в определението, че не може да се задоволи по друг начин, например чрез услуга, предлагаме текста да бъде преформулиран, като в него се включи доброволната воля на собственик на първични данни да ги предостави на МОСВ.

3. С цел осигуряване на достатъчно данни за местообитанията и видовете по приложения № 1, 2, 3 и 4 за нуждите на управлението на Натура 2000 мрежата

предлагаме в законопроекта да бъде записано, че тези данни се заплащат от страна на МОСВ.

4. С оглед гаранцията за достоверност и точност на първичните данни предлагаме в законопроекта да се предвиди съществуването на научен верификационен орган, който може да бъде посочен изрично като БАН или да се създадат разпоредби, които да задължат на министерството да възлага тази услуга на структури с доказан научен капацитет.
5. С цел улесняване на процедурата по предоставяне на данните предлагаме да се възложи на научния верификационен орган и да заплаща предоставените данни в рамките на целева субсидия от държавния бюджет.

§2. В чл. 4 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 5 се заличава точката в края на изречението и се добавя текстът „и защитени зони;“;

2. Създава се т. 6:

„6. съвместяване на консервационните цели с целите на устойчивото развитие.“

Предложения:

6. Доколкото това е първо използване в закона на термините „консервационни цели“ и „устойчиво развитие“, предлагаме да се дадат техни определения в ПЗР на закона. Терминът „консервационни цели“ не се среща в българското законодателство. Терминът „целите на устойчиво развитие“ няма определение в българското законодателство и също се нуждае от такова в ПЗР на ЗИД. Терминът „устойчиво развитие“ се среща и има определение само в ЗООС § 1. 50. "Устойчиво развитие" е развитие, което отговаря на нуждите на настоящето, без да ограничава и нарушава способността и възможността на бъдещите поколения да посрещат своите собствени потребности. Устойчивото развитие обединява два основни стремежа на обществото: а) постигане на икономическо развитие, осигуряващо нарастващ жизнен стандарт; б) опазване и подобряване на околната среда сега и в бъдеще.“, но това определение не показва кои са целите.
7. Доколкото с тази цел общо целите на НЕМ стават шест и едновременното им прилагане може да създаде основания за противоречия, предлагаме да се допълни членът с нова алинея, която да определи приоритетността им, по подобия на Закона за защитените територии.
8. Държим да отбележим, че текстово предложението за нова цел съдържа логическа грешка. Съгласно принципите на Декларацията на ООН от Рио де Жанейро по околната среда и развитието, за да се постигне устойчиво развитие, опазването на околната среда трябва да бъде неразделна част от процеса на развитие и не може да се разглежда изолирано от него. Т.е. няма как да се съвместява един обект с присъща негова част. В този смисъл ако е необходимо изобщо да съществува подобна цел, в която да има термина развитие, то трябва да е такова развитие, което не отчита характеристиките на околната среда, например „неустойчивото развитие“.

§ 3. Член 5 се изменя така:

„Чл. 5. Защитените зони по чл. 3, ал. 1, т. 1 са предназначени за поддържане или където е подходящо възстановяване на природните местообитания, местообитанията и популациите на диви животински и растителни видове в благоприятно природозащитно състояние в техния естествен район на разпространение и поддържане на популациите на птиците в състояние на сигурност.“

Предложения

9. Предлагаме това предложение, с което се подменя термина „благоприятно природозащитно състояние“ по отношение за птиците с нов термин „състояние за сигурност“, да отпадне като неотразяващо разпоредбите на Директива 2009/147/ЕО

на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 година относно опазването на дивите птици. Съгласно нея, защитените зони за птиците се създават със следните цели:

- За опазване на видовете птици от приложение I на Директивата (чл. 4 параграф 1 изречение 4 на Директивата)
- За да се взимат мерки за редовно срещащите се мигриращи видове, които не са посочени в приложение I на Директивата, като вземат предвид нуждите им от защита в сухоземната и морската географска зона, по отношение на техните райони на размножаване, смяна на перата и зимуване и междинните зони по време на техните миграционни маршрути. (чл. 4 параграф 2)
- За да се взимат подходящи мерки за избягване на замърсяването или влошаване на условията в местообитанията, или всякакво обезпокояване на птиците (чл. 4 параграф 4)

10. Ако съществува притеснение, че терминът **благоприятно природозащитно състояние**“ не се среща в директивата за птиците, трябва да посочим практика на съда на ЕС по темата, която показва, че той се използва и за птици:

Решение на Съда на ЕС (голям състав) 17 април 2018 година по дело С-441/17

- 126. Освен това Република Полша неправилно твърди, че приложението от 2016 г. позволява да се реализира целта за опазване, изразяваща се в ограничаване на разпространението на смърчовия корояд. Всъщност тази цел изобщо не фигурира сред целите за опазване, изброени в PZO от 2015 г., в приложение 3, от който, напротив, изрично се предвижда, че премахването на смърчовете, нападнати от смърчовия корояд, **трябва да се счита за потенциална опасност за поддържането на благоприятно състояние на запазване на местообитанията на врачовата кукумявка, пернатоногата кукумявка и трипръстия кълвач.**
- 157. В разглеждания случай е безспорно, че целта за опазване, довела до определянето на територията от „Натура 2000“ Puszcza Białowieska за ТЗО и СЗЗ, **съответства на поддържането в благоприятно състояние на запазване, що се отнася до съставните характеристики на тази територия**, на местообитанията 9170 (субконтинентални дъбово-габъррови гори), 91D0 (гори върху тресавища и блата) и 91E0 (алувиални гори с елша, ясен, върба и топола), на местообитанията на сапроксилните бръмбари *Boros schneideri*, *Buprestis splendens*, *Cucujus cinnaberinus*, *Phryganophilus ruficollis*, *Pytho kolwensis* и *Rhysodes sulcatus*, **както и на местообитанията на птици като осояда, врачовата кукумявка, пернатоногата кукумявка, белогръбия кълвач, трипръстия кълвач, червеногушата мухоловка, беловратата мухоловка и гълъба хралупар.**
- 213. Същевременно, както Комисията основателно твърди и както Република Полша впрочем признава, **в член 6, параграф 1 от Директивата за местообитанията и в член 4, параграфи 1 и 2 от Директивата за птиците се изисква не само приемане на мерките за опазване, които са необходими за поддържане на благоприятно състояние на запазване на защитените местообитания и видове в рамките на съответната територия**, но също така — и най-вече — тяхното ефективно прилагане, тъй като в противен случай тези разпоредби биха се оказали лишени от всякакво полезно действие.

Решение на Съда (втори състав) от 14 октомври 2010 г. по Дело С-535/07

- 103. Следва да се посочи, че съгласно член 3, параграф 9, точка 9 от TNSchG целите за опазване са определени като **поддържането и възстановяването на благоприятното състояние на опазване на видовете, посочени в приложение I от Директивата за птиците и в нейния член 4, параграф 2, които обитават европейска зона за защита на птиците или на техните местообитания.**

§ 4. В чл. 6, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1 след думата „фауна” се добавя „(ОВ L 206/7 от 22 юли 1992 г.), наричана по-нататък „Директива 92/43/ЕИО”;

2. В т. 2 думите „на Съвета за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна“ се заличават;

3. В т. 3 думите „Директива 79/409/ЕИО на Съвета относно опазването на дивите птици“ се заменят с „Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и Съвета относно опазването на дивите птици (ОВ L 20/7 от 26 януари 2010 г.), наричана по-нататък „Директива 2009/147/ЕО“;

4. В т. 4 след думата „количества“ се добавя „мигриращи“.

Предложения:

11. Във връзка с предложението по параграф 4 т.4 на ЗИД предлагаме текстът да се прецизира като отпадне термина „значителни количества“. Тази алинея от ЗБР отразява изискванията на чл.4 параграф 2 на Директива 2009/147/ЕО, в която не се коментират количествата на мигриращите видове, а само наличието на такива места, които са важни за тях – „2. Държавите-членки вземат подобни мерки за редовно срещаните се мигриращи видове, които не са посочени в приложение I, като вземат предвид нуждите им от защита в сухоземната и морската географска зона на прилагане на настоящата директива, по отношение на техните райони на размножаване, смяна на перата и зимуване и междинните зони по време на техните миграционни маршрути. За тази цел държавите-членки придават особено значение на защитата на влажните зони и особено на влажните зони от международно значение.“

§ 5. В чл. 10 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „Националният съвет по биологичното разнообразие“ се заменят с „Националният консултативен съвет за мрежата Natura 2000“;

2. В ал. 2 думите „Националният съвет по биологичното разнообразие“ се заменят с „Националният консултативен съвет за мрежата Natura 2000“;

3. В ал. 3 думите „Националният съвет по биологичното разнообразие“ се заменят с „Националният консултативен съвет за мрежата Natura 2000“;

4. В ал. 6 след думата „благоприятното“ се добавя „природозащитно“, а след думата „видове“ се добавя „и поддържане на популациите на птиците в състояние на сигурност“;

5. Създават се ал. 7 – ал. 9:

„(7) Министърът на околната среда и водите разработва Национална приоритетна рамка за действие за Natura 2000, включваща мерки за поддържане или възстановяване на типове природни местообитания и видове, включително птици, в защитените зони от списъка по ал. 4 и тяхното индикативно остойностяване за нуждите на финансовата оценка за необходимото съфинансиране от Европейския съюз и от националния бюджет. Националната приоритетна рамка за действие за Natura 2000 е със срок на действие 6 години, като се преразглежда и при необходимост се актуализира на всеки 2 години. Актуализирането се осъществява по реда на приемането.

(8) Министерският съвет приема Националната приоритетна рамка по ал. 7 по предложение на министъра на околната среда и водите.

(9) Министърът на околната среда и водите изпраща приетата от Министерския съвет Национална приоритетна рамка по ал. 7 на Европейската комисия.“

Предложения:

12. Предложенията на ЗИД по т. 1,2 и 3 касаят процедура, която е извършена със създаването на мрежата в периода 2006 – 2009 година. ЕК няма претенции към България за непълнота на мрежата и създаването на нов орган и включването му в

процес, който е приключил преди 10 години. Считаме предложенията за нецелесъобразни, поради което предлагаме да отпаднат.

13. По отношение на т.4 предлагаме да отпадне, поради мотивите посочени в предложенията ни по параграф 3 на проекта за ЗИД
14. Съгласно настоящия ЗИД мерки за поддържане или възстановяване на типове природни местообитания и видове, включително птици, в защитените зони от списъка по ал. 4 (мерки по чл.6 параграф 1 от Директива за местообитанията) трябва да се съдържат в заповедите за обявяване на зоните и плановете за управление. В този смисъл използването на термина „разработва“ трябва да се замени с термина „събира и обобщава“.

§ 6. В чл. 12 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 се правят следните изменения и допълнения:

а) в т. 3 накрая се поставя запетая и се добавя текстът „съгласно актуалния стандартен формуляр с данни и оценки“;

б) т. 5 се изменя така:

„забрани, ограничения, мерки или препоръки за постигане на целите на защитената зона, при необходимост и по преценка на министъра на околната среда и водите.“;

2. В ал. 5 текстът „забраните или ограниченията“ се заменя със „забраните, ограниченията, мерките или препоръките“.

Предложения:

15. По отношение използването на термина „мерки“ предлагаме МОСВ да прецени неговата необходимост. През 2004, когато се създаваше ЗБР, МОСВ застъпваше тезата мерките по чл. 6 параграф 1 на Директивата за хабитатите да се включат в плановете за управление на зоните, а мерките по чл.6 параграф 2 на Директивата за хабитатите в заповедите за обявяване. Настоящото предложение предвижда и в заповедите и в плановете да се отразяват и мерките по чл.6.1 и мерките по чл.6.2, което прави двата инструмента взаимнозаменяеми и означава нецелесъобразно дублиране на разходите за изработването им. Обръщаме внимание, че разширяването на функциите на заповедите за обявяване допълнително ще забави тяхното обявяване и ще затрудни България в рамките на последната наказателна процедура.
16. По отношение използването на термина „препоръки“ предлагаме МОСВ да прецени неговото използване, доколкото препоръките не са присъщи за общите административни актове, съгласно АПК и ЗНА.
17. По отношение използването на термина „необходимост“ предлагаме МОСВ да прецени неговото използване, доколкото съразмерността на действията на административните органи посочена в чл.6 на АПК за всички административни актове е начало залегнало в общите правила и няма необходимост да се повтаря навсякъде.

§ 7. Член 16, ал. 6 се изменя така:

„(б) Промяна по ал. 1, т. 5 се извършва само при констатиране на грешки, както и при наличие на нови научни данни, установени след обявяване на защитена зона по чл. 12, ал. 6 и се извършва след отразяването им в стандартния формуляр с данни и оценки за съответната защитена зона. За тези промени не се прилагат процедурите по чл. 10 и 12“

Предложения:

18. Предлагаме изречението „За тези промени не се прилагат процедурите по чл. 10 и 12“ да отпадне, доколкото включване или изключване на нов предмет (вид или местообитание) от заповедта може да се основава само на научна информация, а

административния орган не е научна организация. С изключването на промените в заповедта от процедурата по чл.12 се губи момента на участие на заинтересованите страни, гражданите, бизнеса и неправителствените организации и това противоречи на чл.15 ал.1 от Административно процесуалния кодекс и нарушава принципа на равенство в административните производства регламентиран с чл.8 от АПК.

19. С оглед осигуряване на принципа за последователност и предвидимост на административното производство и защита интересите на собствениците, бизнеса, гражданите и неправителствените организации предлагаме МОСВ да допълни този член като разпише начина, по който ще използва и оповести публично критериите и вътрешните правила, при които ще променя стандартните формуляри. Досегашният текст „Министърът на околната среда и водите издава инструкция за реда и начина на отразяване на нови данни в стандартните формуляри по чл. 8, ал. 1, т. 4.“ е добър пример за това и при желание може да се запази.

§ 8. Член 27 се изменя така:

„Чл. 27. За защитените зони по чл. 3, ал. 1, т. 1 се разработват териториални планове за управление. Обект на териториалните планове за управление са защитените зони и частите от защитени зони, попадащи в териториалния обхват на съответната регионална инспекция по околната среда и водите, както и тези в акваторията на Черно море.“

Предложения

20. Приветстваме създаването на задължение за разработване на планове за управление за защитените зони, предлагаме от текста да отпадне определението териториален, доколкото защитените зони са територии и акватории и няма как да съществуват планове за тях, които не са териториални, а самият израз ще влезе в терминологичен конфликт, когато става дума за защитени зони, в които се включва акватория.
21. Избраният подход за един план за управление на множество защитени зони ще постави под риск изпълнението на задълженията на република България по чл. 6 ал.1 на Директивата за хабитатите поради необходимия по-дълъг срок за изготвяне и по-дълги процедури по съгласуване със заинтересованите лица, както и от риска целият план да бъде спрял от жалбата на един собственик на един имот в една зона от всички в обхвата РИОСВ. Допълнително трябва да посочим, че този подход на планове за големи територии е по-скъп от сумата за изработката. Разделянето на управление на една зона на 3, 4 или 5 плана е административно и научно незащитимо.
22. С цел намаляване на негативните конотации на термина „план за управление“ и реалното съдържание на тези планове предлагаме да се използва терминът „план за мерките в защитена зона“, тези планове да изпълняват задълженията по чл.6 параграф 1 от директивата за хабитатите, те да имат функцията да предлагат промени в заповедите, където са мерките по член 6 параграф 2 и да се разработват за една зона в нейната цялост. Тези планове не е задължително да са обвързват с териториалния обхват на органите за управление, каквато е практиката с природните паркове, където два или три РИОСВ прилагат един план за управление на парк.

1.

§ 9. В чл. 28 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „на защитени зони“ се заменят с „по чл. 27“;

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Плановете за управление се актуализират на всеки 6 години.“

Предложения:

23. В текста се използва изразът „плановете за мерките по чл. 27“

24. Предлагаме в ал. 2 да се запише, че плановете за мерките се актуализират при необходимост.

25. Ако все пак законодателят приеме, че освен мерки по чл.6 параграф 1 от Директивата за хабитатите в плановете ще се включват режими (мерки по чл. 6 параграф 2), то предлагаме в този текст да се включи нова алинея, чрез която частта от плана, съдържаща мерки и режими да се публикува в Държавен вестник, заради характера ѝ създаващ задължения или ограничения към неограничен кръг субекти, които трябва да могат да се информират за тези си задължения.

§ 10. В чл. 29 се правят следните допълнения и изменения:

1. В ал. 2, т. 1 думите „противоречащи на изискванията за опазване на конкретни обекти – предмет на защита“ се заменят с „в случай на установяване на заплаха от унищожаването или увреждането на конкретни обекти – предмет на защита и при невъзможност от прилагането на други мерки за постигане на поставените цели;“;

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) При определяне на мерките по ал. 2 се вземат под внимание икономическите, социалните и културните изисквания, както и регионалните и местните особености.“

Предложения:

26. Предлагаме текстът на ал.1 да се измени както следва „предложение за изменение на частта със забраните или ограничаването на дейности в заповедта за обявяване на защитената зона, в случай на установяване на заплаха от унищожаването или увреждането на конкретни обекти – предмет на защита, в случаите, когато мерките от плана не могат да гарантират постигането на целите“. Така ще се избегне елементът на принуда от плановете за управление, като мерките по чл.6 от директивата за хабитатите ще бъдат разделени в два отделни документа – заповед за обявяване с мерките по чл.6 параграф 2 и плановете, включващи мерките по чл.6 параграф 1. Обръщаме Вашето внимание на факта, че ЕС може да подпомага финансово само мерките по чл.6 параграф.1 от Директивата (чл. 8 параграф 1) и съвместяването им в един документ би създавало необосновани очаквания в някои собственици, както и би затруднило изготвянето на НПРД.

27. В случай, че не се приеме предложението от горната ни точка предлагаме да отпадне изразът „и при невъзможност от прилагането на други мерки за постигане на поставените цели“, доколкото доказването на липсата на възможност за прилагане на неограничен кръг от възможности е практически и правно невъзможно. В този мисъл България няма да може да изпълни задълженията си по чл.6 параграф 2 от Директивата и ще бъде заплашена от нови и нови наказателни процедури.

§ 11. В чл. 31 се правят следните изменения:

1. В ал. 2, т. 1 думите „Националния съвет по биологично разнообразие“ се заменят с „Националния консултативен съвет за мрежата Натура 2000“;

2. В ал. 11 второто изречение се заличава;

3. Алинея 24 се изменя така:

„(24) Решенията по ал. 7 и ал. 12, т. 1 губят правно действие, ако в продължение на 5 години от датата на влизането им в сила възложителят не започне действия по осъществяването на проекта или инвестиционното предложение или по одобряване на плана или програмата.“

Предложения

28. Предлагаме да отпадне предложението в точка 1 с мотивите, които сме изложили в параграф 5 т.1 – Предложеното изменение касае процедура, която е извършена със създаването на мрежата в периода 2006 – 2009 година. ЕК няма претенции към България за непълнота на мрежата и създаването на нов орган и включването му в процес, който е приключил преди 10 години. Предложението го считаме за нецелесъобразно, поради което предлагаме да отпадне.

29. Ако се възприеме предложението по т.1, това ще доведе до това, че в процедурите за оценките за съвместимост няма да се отчита въздействието на плановете и инвестиционните предложения в зоните за хабитатите и птиците, които не са обявени и ще доведе до наказателна процедура за неспазване на чл. 4 параграф 5 от Директивата за местообитанията.

§ 12. В чл. 45 думите „благоприятно състояние“ се заменят със „състояние на сигурност“.

Предложение:

30. Предлагаме този текст да отпадне с мотивите, изложени в точки 1 и 2 от нашите предложения по параграф 5

§ 13. В чл. 48, ал. 1 думата „състояние“ се заменя с „природозащитно състояние или в състояние на сигурност“.

Предложение:

31. Предлагаме този текст да отпадне с мотивите изложени в точки 1 и 2 от нашите предложения по параграф 5

§ 15. Член 67, ал. 1 се изменя така:

„(1) Въвеждането в природата на неместни животински, растителни и гъбни видове, включително подвидове и сортове, се допуска само, ако се прецени, че няма вероятност да се навреди на природни местообитания в тяхната естествена област на разпространение или видове или популации от местните флора, фауна и микота.“

Предложение

32. В ЗБР липсва определение какво означава терминът „въвеждане в природата“, поради което предлагаме да се създаде в ПЗР на ЗБР.

33. Ние разбираме натоварването на органите на МОСВ с процедури за множеството внасяни екзотични животни с цел отглеждане в домашни условия, но трябва да се измисли друга начин, а не вносът на екзоти, някои, от които агресивни интродуценти, да се освободи от контрол заради нисък капацитет на МОСВ. Възможно действие би било да се даде правомощие на министъра на околната среда и водите да освобождава от процедура вносът на екземпляри от определени видове чрез своя заповед.

§ 16. В чл. 68, ал. 1 думата „състояние“ се заменя с „природозащитно състояние или състояние на сигурност“.

Предложение:

34. Предлагаме този текст да отпадне с мотивите изложени в точки 1 и 2 от нашите предложения по параграф 5.

§ 19. В чл. 97 се правят следните изменения:

1. В ал. 1, т. 2 думата „продукти“ се заменя с „хайвер“;

2. В ал. 2, т. 1 думите „седалище и БУЛСТАТ или единен идентификационен код за търговците“ се заменят с „ЕИК или код по БУЛСТАТ“.

Предложение

35. Да отпадне предложението по т.1, доколкото заплахата за опазването на есетровите риби не е единствено само ползването на хайвера, но и на тяхното месо.

§ 22. В чл. 115, ал. 1, т. 5 думите „планове за управление за защитени зони и“ се заличават.

Предложение:

36. Предлагаме този параграф да отпадне поради няколко причини. На първо място избраният подход един орган (РИОСВ) да разработва, приема, прилага, контролира, мониторира и отчита планове не съществува в нито една друга сфера на управление в България, заради огромния си корупционен потенциал. На второ място трябва да посочим, че на регионално ниво липсват научни специалисти от всички групи видове и местообитания, което би поставило под въпрос компетентността и ефективността на разходване на средства при прилагането на планове.

§ 23. Създава се чл. 115а:

„Чл. 115а. Национален орган по управление на мрежата Натура 2000 е министърът на околната среда и водите, който:

1. определя целите на Натура 2000 на биогеографско ниво, на ниво мрежа и на зоново ниво в Документ за целите;

2. разработва и утвърждава национални стандарти, методически ръководства и указания и други с цел въвеждане на единен подход в планирането и управлението на мрежата;

3. организира събиране, верифициране, валидиране, анализ, управление и обработване на научна информация и данни за Натура 2000;

4. извършва периодична оценка за достатъчността на мрежата и на изпълнението на целите на мрежата на национално ниво;

5. извършва промени в стандартните формуляри с данни и оценки за защитените зони;

6. организира изготвянето и представя на Европейската комисия докладите по чл. 12 от Директива 2009/147/ЕО и чл. 17 от Директива 92/43/ЕИО;

7. подпомага методически регионалните органи за управление на защитените зони, включително чрез организиране и провеждане на регулярни семинари и обучения на участниците по специфични теми, свързани с Натура 2000;

8. организира и ръководи работата на Националния консултативен съвет за мрежата Натура 2000;

9. разработва Националната приоритетна рамка за действие за Натура 2000 и следи за нейното изпълнение.“

Предложения:

37. С цел спазване на принципа на последователност и предвидимост в административното производство (чл.13 от АПК) предлагаме ЗБР да бъде допълнен с процедурата, критериите, вътрешните правила, при които ще се изготвя Документа за целите по чл.115а т.1.

38. Предлагаме МОСВ да прецени потенциала и капацитета си като административен орган по отношение научната валидация и верификация на научни данни по чл.115а т.3 и да се опита да възложи тези дейности на научни организации по смисъла на ЗБАН и ЗННИ

39. С цел спазване на принципа на последователност и предвидимост в административното производство (чл.13 от АПК) предлагаме ЗБР да бъде допълнен с процедурата, критериите, вътрешните правила, при които ще се извършват промените в стандартните формуляри по чл.115а т.5.

§ 24. Създава се чл. 116а:

„Чл. 116а. (1) Създава се Национален консултативен съвет за мрежата Натура 2000 към министъра на околната среда и водите, който:

- 1. проследява и обсъжда напредъка в управлението на мрежата Натура 2000;**
- 2. прави предложения и дава становища по искане на министъра на околната среда и водите за промени в нормативната уредба за управление на мрежата;**
- 3. дава становища преди приемане и одобряване от министъра на околната среда и водите на стратегически документи по управление на мрежата Натура 2000, както и стратегически документи свързани с типовете природни местообитания и видовете, предмет на опазване в защитените зони;**
- 4. прави предложения за по-ефикасно и по-ефективно прилагане на политиките по Натура 2000.**

(2) Съставът на Националния консултативен съвет за мрежата Натура 2000 се определя със заповед на министъра на околната среда и водите, като в него се включват представители на централни органи на изпълнителната власт, имащи отношение към управление на територии и акватории в Натура 2000, Национално сдружение на общините в Република България, областните управители, регионалните инспекции по околната среда и водите, браншови, работодателски и други секторни организации, организации на собственици или ползватели на земи или ресурси в Натура 2000, национални неправителствени природозащитни организации, научни организации.

(3) Дейността на Националния консултативен съвет за мрежата Натура 2000 се урежда с правилник, утвърден от министъра на околната среда и водите.“

Предложения

40. Предлагаме да се преоцени необходимостта от разделянето на националния съвет за биологично разнообразие на два самостоятелни органа. От 2012 година до сега, за осем години са проведени негови 9 заседания (4 за Натура 2000) или по 1 заседание на година. Разделянето му на две части ще доведе до това и двата съвета да се събират по веднъж на две години, което практически обезсмисля дейността им.
41. Ако все пак се реши НСБР да се раздели, то предлагаме в текстовете да се прецизира броят на членовете, квотите на трите типа членове – органи на властта, неправителствени организации и научни организации и начина на избор. Можем да предложим примерен текст, който дава решения на тези въпроси – „Съставът на Националния консултативен съвет за мрежата Натура 2000 се определя със заповед на министъра на околната среда и водите, като в него с равна квота се включват представители на централните, регионалните и местни органи на изпълнителната власт, имащи отношение към управление на територии и акватории в Натура 2000, представители на заинтересовани юридически с нестопанска цел в обществена полза и представители на академичните и научни организации. Юридически лица с нестопанска цел, трябва да са регистрирани за осъществяване на дейност в обществена полза, да са работили най-малко 5 години в областта на природозащитата, с реализирани през последните 5 години конкретни инициативи в тази сфера и подали до министъра на околната среда и водите формуляр за участие по образец, утвърден от него. Когато на критериите за членство отговарят повече организации, същите участват в заседанията на съвета на ротационен принцип за срок от 1 година. Участието им се определя чрез жребий от Министерството на околната среда и водите.“

§ 25. Създава се чл. 117а:

„Чл. 117а. (1) Регионален орган за управление на защитените зони, в териториалния обхват на съответната регионална инспекция по околната среда и водите, е директорът на инспекцията, който:

- 1. разработва териториалния план за управление на защитените зони по чл. 27;**

2. утвърждава териториалния план за управление, след положително становище от министъра на околната среда и водите;

3. осигурява комуникация със собствениците по чл. 119, ал. 1 и ги подкрепя организационно и методически за изпълнението на мерки, включени в териториалния план за управление;

4. изпълнява и/или координира мерки и дейности, включени в териториалния план за управление;

5. извършва оценка и докладва поне веднъж годишно на националния орган по чл. 115а за изпълнението на териториалния план за управление;

6. извършва промени в териториалния план за управление, след одобрение от Комитета на заинтересованите страни по ал. 2 и положително становище от министъра на околната среда и водите;

7. председателства работата на Комитет на заинтересованите страни.

(2) Директорът на съответната регионална инспекция за околната среда и водите определя със заповед състава на Комитет на заинтересованите страни, в който се включват представители на териториални и местни органи на власт, регионални структури или регионални представители на браншови, работодателски и други секторни организации, регионални структури или регионални представители на организации на собственици или ползватели на земи или ресурси в Натура 2000, регионални неправителствени природозащитни организации, представители на националния орган по чл.115а и на другите заинтересовани регионални органи по ал. 1.

(3) Директорът на съответната регионална инспекция по околната среда и водите утвърждава правилник за дейността на Комитета на заинтересованите страни и ръководи работата му.

(4) Комитетът на заинтересованите страни:

1. разработва и предлага на директора на съответната регионална инспекция по околната среда и водите за утвърждаване Правилник за работа на Комитета;

2. участва в целия процес по изготвяне и изменение на териториалния план за управление на защитените зони;

3. обсъжда и предоставя информация необходима за разработването на териториалния план за управление, от компетентността на членовете на Комитета;

4. обсъжда регулярно напредъка по изготвяне на териториалния план за управление и прави предложения за промени и подобрения;

5. одобрява проекта на териториален план за управление и неговите изменения, преди предоставянето му за съгласуване от националния орган по чл. 115а;

6. проследява и обсъжда регулярно напредъка по изпълнение на териториалния план за управление, на база изготвените доклади за мониторинг;

7. прави предложения за промени на териториалния план към органа по ал. 1.“

Предложения:

42. Предлагаме МОСВ да прецени използването на зонален подход за координиране на действията на България по отношение на Натура 2000 мрежата. Този подход страда от два съществени проблема. На първо място отдалечава собствениците на имоти, ползвателите им, потребителите на ресурси от процесите на взимане на решения. Ще използваме пример със защитена зона Рилски манастир, в която БПЦ управлява над 90 % от нейната територия. Защо т.нар. управление на зоната трябва да е с орган, разположен в Перник – на 100 километра и 3 часа път? Нима не е възможно органът, свързан с прилагане на мерките да е в Рилски манастир или гр. Рила, например Светата Рилска обител или Дирекцията на Природен парк Рилски манастир, където БПБ, ДППРМ и общината, които са собственици на имотите в зоната, да решават как да прилагат мерките за опазване на целевите видове, записани в плановете? На второ място изборът на РИОСВ, като орган за прилагане на мерките по чл.6 параграф 1 от Директивата, ще се сблъска с необходимостта за всяка мярка да се иска разрешение от собственика – правно действие, което ще оскъпи самата мярка. Асоциацията на

парковете настоява органите за прилагане на плановете с мерките да се състоят от най-големите собственици и заинтересовани страни, като общини, НПО и научни институции и да са максимално близо до съответната зона, а най-добре разположени в самата нея. Настояваме избраният модел на вторична централизация (зонален подход с орган РИОСВ) да бъде преразгледан като изключително скъп за прилагане и с много проблеми от организационен характер.

43. Предлагаме да бъде преразгледан избраният подход с орган за управление, доколкото управлението е присъщо на собствеността, а РИОСВ не са собственици на нито един квадратен метър. В случая терминологично става въпрос за координация и изпълнение на мерките от плановете с мерки, което е различно от управление.
44. Предлагаме органите за прилагане на мерки да бъдат специализирани само за една или няколко зони с общи граници.
45. Предлагаме тези органи да са избор на съществуващи администрации, които имат вече отговорност към зоните, като дирекции на национални или природни паркове, държавни горски предприятия, общини, общински горски служби, учебни заведения (например ЛТУ), големи собственици или други организации, които работят в зоната, като държавата подпомага само част от техните нови разходи.
46. Предлагаме да бъде преразгледан подходът, в който един държавен орган сам разработва, утвърждава, получава публични средства за изпълнение, изпълнява, контролира сам дейността си и се самооценява, като силно корупционно чувствителен.
47. Предлагаме да се запази настоящата ситуация, в която плановете за мерките в зоните Натура 2000 се разглеждат от Национален съвет за биологично разнообразие, което гарантира необходимия научен подход към проблемите на видовете и местообитанията в Натура 2000 защитените зони.
48. Ако все пак се държи на някакъв регионален консултативен орган за Натура 2000, то в закона трябва ясно да бъде посочен броят на неговите членове, квотите на различните заинтересовани групи и начинът на техния избор.
49. Предлагаме в текста на закона да се използват законовите определения за съответните организации, а за тези, които няма такива, да се дадат в ПЗР.

§ 26. В чл. 118 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

а) т. 3 се изменя така:

„Разработват плановете за действие за растителни и животински видове и осигуряват прилагането на плановете за управление по чл. 27 и плановете за действие за растителни и животински видове;

2. Алинея 3 се отменя;

3. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Органът по ал. 2:

1. в рамките на своите компетенции следи за спазването на задълженията от страна на ползвателите на генетични ресурси и традиционни знания във връзка с полагането на дължимата грижа съгласно Регламент (ЕС) № 511/2014;

2. може да възлага на оправомощени от него длъжностни лица определените му функции за достъп до генетични ресурси и контрола по т. 1.“

Предложения

50. Предлагаме да се прецизира противоречието между това предложение и текста в новия чл.117 а, който предвижда РИОСВ да прилага плановете за управление на защитените зони, а в този текст се вижда, че ще се извършва от МЗХГ, МРРБ и общините.

§ 27. В чл. 119, ал. 3 се отменя.

Предложения:

51. Предлагаме текстът да се прецизира, вместо да се отменя, като се предвиди възможност юридически и физически лица да извършват поддържащи, направляващи, регулиращи, възстановителни и други природозащитни дейности в защитените зони и по отношение на защитените видове в имоти собственост на МОСВ по ред, определен с наредба. Отмяната на този текст означава, че разходите за тези дейности ще бъдат винаги за сметка на държавния бюджет, вместо да се търсят и други източници за тяхното финансиране.

§ 30. В § 1 от Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1 основният текст се изменя така:

"1. "Благоприятно природозащитно състояние на видовете" се отнася за всички видове животни и растения, без птици, когато:";

2. В т. 2 след думата „благоприятно“ се добавя „природозащитно“;

3. Създава се т. 2бд:

„2бд. „Национална неправителствена природозащитна организация“ е юридическо лице с нестопанска цел за общественополезна дейност, регистрирано по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, чиято основна дейност съгласно устава на организацията е свързана с опазването на природата и биологичното разнообразие и отговаря на следните критерии:

а) оперираща клонова мрежа в териториалния обхват на не по-малко от две регионални инспекции по околната среда и водите;

б) да има опит в областта на опазването на природата и биологичното разнообразие, чрез изпълнението на поне една дейност в тази сфера през последните три години;

в) да има прозрачно управление с регулярно информиране и активно участие на всички членове чрез изградена и функционираща система за комуникация с членската маса, гарантираща участието на членовете в процеса на взимане на решение;

г) да няма задължения към държавата или към общините, на територията на която е учредена организацията или в които има регистрирани клонове.“;

4. Създава се нова т. 33а:

„33а. „Регионална неправителствена природозащитна организация“ е юридическо лице с нестопанска цел за общественополезна дейност, регистрирано по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, чиято основна дейност съгласно устава на организацията е свързана с опазването на природата и биологичното разнообразие в териториалния обхват на съответната регионална инспекция по околната среда и водите и отговаря на следните критерии:

а) да има опит в областта на опазването на природата и биологичното разнообразие, чрез изпълнението на поне една дейност в тази сфера в териториалния обхват на съответната регионална инспекция по околната среда и водите през последните три години;

б) да има прозрачно управление с регулярно информиране и активно участие на всички членове чрез изградена и функционираща система за комуникация с членската маса, гарантираща участието на членовете в процеса на взимане на решение;

в) да има редовни членове с постоянен или настоящ адрес в териториалния обхват на съответната регионална инспекция по околната среда и водите;

г) да няма задължения към държавата или към общините, на територията на която е учредена организацията или в които има регистрирани клонове.“;

Предложения

52. Предлагаме със специализирания закон за биологичното разнообразие да не се въвеждат нови разделения и класификации в области на други закони. В съответствие със ЗНА предложенията за нови точки 26 д и 33 а трябва да са в закона за юридическите лица с нестопанска цел.

53. Поставянето на условия за участие в какъвто и да е било процес или процедура само към част от всички възможни участници, е ясна дискриминация и подлежи на осъждане. Ще посочим фактът, че България бе осъдена в ЕСПЧ точно за подобно отношение към членовете на Зелени Балкани, а МОСВ бе осъдена при подобна процедура в НКЗД при промяна на правилниците за ВЕЕС.
54. Ние настояваме да се въведат изисквания към всички организации, чиито представители участват в консултативните органи на МОСВ, както и професионални изисквания за физическите им представители. Считаме за недопустимо в Националния съвет за биологично разнообразие, вземащ решения за опазването му, да участват лица, които не правят разлика между бук и дъб.
55. Предлагаме в текста да се използват ясни термини и да се избягват условия с неясен обхват, като „регулярно информиране“, „активно участие на всички членове“ „изградена и функционираща система за комуникация с членската маса“ и т.н.

5. Създава се т. 366:

“366. „Състояние на сигурност“ означава постигане на такова състояние на популацията на съответен вид птици, при което видът не попада в определението за „Застрашен вид“ или в категорията „Почти застрашен“ на Червена книга на Република България и неговата популация не е намаляваща или разпокъсана/фрагментирана”.

Предложение

56. Предлагаме текста да отпадне с мотиви посочени от нас в параграф 3 на проекта за ЗИД

§ 31. В § 14 от Преходните разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за биологичното разнообразие (ДВ, бр. 52 от 2007 г.) се създават ал. 4 и 5:

„(4) Когато решение по чл. 31, ал. 7 е постановено на основание ал. 4, то губи правно действие с изгубването на правно действие на решението или становището, издадено по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда.“

(5) Сроктът по чл. 31, ал. 24 започва да тече от датата на влизане в сила на решенията и се отнася и за тези, които са издадени преди 24 април 2012 г.”

Предложения:

57. Предлагаме текстът в чл. 31, ал. 7 да бъде заличен, доколкото противоречи на практиката на съда на ЕС по преюдициални запивания - дело C237/17, където съда на ЕС решава, че „Член 6, параграф 3 от Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 година за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна трябва да се тълкува в смисъл, че за да се определи дали е необходимо впоследствие да се извършва подходяща оценка на въздействието на даден план или проект върху съответната територия, не следва във фазата на предварителната проверка да се вземат предвид мерките за избягване или намаляване на вредните последици от плана или проекта върху тази територия.“. В този смисъл предлагаме да отпадне и новата ал. 4

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 33. В срок до 1 година от влизането в сила на този закон, министърът на околната среда и водите утвърждава методическо ръководство за разработване на териториалните планове за управление на защитени зони по чл. 27.

Предложение:

58. Предлагаме този текст да отпадне поради мотивите, посочени по параграф 25

§ 34. В срок до 1 година от влизането в сила на този закон, министърът на околната среда и водите организира изготвянето и одобряването на целите на Натура 2000 по чл. 115а, т. 1.

Предложение

59. Предлагаме този текст да бъде прецизиран, като МОСВ проведе законова административна процедура по отношение целите на Натура 2000 по чл. 115 а т.1.

§ 35. В срок до 4 години от влизането в сила на този закон, директорите на регионалните инспекции по околната среда и водите организират разработването и утвърждават териториалните планове за управление на защитените зони по чл. 27.

Предложение

60. Предлагаме този текст да отпадне поради мотивите, посочени по параграф 25

§ 36. Забраните и ограниченията на дейности в защитените зони, въведени със заповедите по чл. 12, ал. 6 и чл. 16, ал. 4 губят правното си действие с утвърждаването на териториалните планове по чл. 27.

Предложение

61. Предлагаме този текст да отпадне поради мотивите, посочени в параграф 6